

פניני בית לוי

שע"י ביה"כ "בית לוי", רח" יוסף חכמי 48, מדורגי בית וגן ירושלים

מאמר הרב

נערך מספרו החדש של הרב שליט"א פניני בית לוי - חלק ג' < לרכישת הספר חייגו 058666447 | 0585664447

ערב יום הכיפורים - לנצל את ההזדמנות

טוב, שם ידענו אותו על כל העברות שלו. הוא פשע ועבר עליהן, וגוזרים עליו עשרים שנה בגיהנום. הוא נכנס לגיהנום, עובר שם יסורים קשים מאד ובסופו של דבר עוברות עשרים השנה שנגזרו עליו, והוא נושם לרוחה. הוא שמח ורוקד על עוברות עשרים השנה שנגזרו עליו, ואז הוא מבין את המצב האמיתי שלו ומתחיל לבכות. מה שהוא עבר בגיהנום היה כסף קטן לעמית הענש האמיתי, למה? כי כשהוא היה בעולם הזה, היו לו הזדמנויות לקיים מצוות, להתפלל במנין, להניח תפילין, לשמור שבת וכו', על כל דבר כזה מקבלים בשמים עשרות שנים של גן עדן, והוא לא עשה כלום ולא נצל את ההזדמנות שלו. הוא ריק ממצוות. אומר החפץ חיים שהיה הפשט בפסוק עם נבל ולא חכם. חשבנו שהנבל הוא קל יותר מהלא חכם, אך לא. אומר החפץ חיים שגבל הוא אדם שעשה עברות, פשע ומרד בקב"ה. הענש של הנבל הוא הכסף הקטן, להכנס לגיהנום לתקופת זמן מסוימת. החלק הקשה יותר מגיע אחר כך, כי אחרי שהוא יצא מהגיהנום, הוא יבין שהוא לא היה חכם. הוא לא נצל את ההזדמנויות לזכות לחיי העולם הבא והוא גמר את החיים הרוחניים שלו. הוא יראה כמה טוב וכמה אור יש בגן עדן, וידע שלא מגיע לו להכנס והוא לא יכול לחזור אחורה ולתקן.

זה מוסר ההשכל לימים של עשרת ימי תשובה. "כי גדול יום ה' ונורא מאד ומי יכלנו". מי יכול להבין את העצמה של היום הזה? מי שלא מנצל את ההזדמנות של החיים שלו, גורם מות לעצמו. אלה הימים הכי חשובים שיש לנו בשנה. מצד אחד הם מסמלים חיים, אדם יכול לזכות לכל הטוב שבועולם, לחיים רוחניים, חיי אשר ושמוחה. מצד שני אם אדם לא ינצל את קול השופר ולא יתעורר מ"שובו אלי ואשובה אליכם", הוא יאבד הכל. בימים אלו יש לנו הזדמנות פז, אנחנו יכולים לזכות בכל מה שאנחנו רוצים. עלינו רק להשתדל, לפתח את הפה ולבקש, והקב"ה שומע וגומל למי שמתקרב אליו, "קראוהו בהיותו קרוב".

מספר על משפחה עם שבעה ילדים. הבנים למדו בישיבה טובה והיו ידועים כמכשירים ועלויים. כשהגיע הזמן של הבן השביעי להכנס לישיבה, הוא הלך להבחן שם. האח השביעי היה קצת עדין וביישן, ובשעת המבחן התרגש והתבלבל ולא ענה על השאלה ששאלו אותו. אותה ישיבה החליטה שהוא לא ענה כמו שצריך לפי הקריטריונים שלהם. אחרי יומים שלחו תשובה שהבחור לא התקבל. השבר היה גדול. נסו להפעיל קשרים וזה לא עזר. הישיבה הקשיחה את עמדתה ולא הייתה מוכנה לקבל אותו. כשהבינו שאין ברירה חפשו לו ישיבה אחרת ומצאו אחת ברמה פחותה מאותה ישיבה.

בלית ברירה הוא נכנס ללמד בישיבה, ואחרי שבועים הרגיש שהוא לא מסגל להמשיך שם. הוא הרגיש שעולמו חרב עליו. כל האחים שלו מצטיינים בישיבה הכי טובה, והוא הרגיש סוג

רשת האזינו היא פרשה מלאה בתוכחות. יש הרבה דברים שאפשר ללמוד מהמוסר שהתורה נותנת לאדם, אבל יש גם תוכחות נוקבות מאד שלפעמים הקב"ה מוכיח אמן את עם ישראל. בתחלת הפרשה הקב"ה מתבטא בצורה חריפה מאד על עם ישראל: "שחת לו... דור עקש ופתלתל". עם ישראל עבר על התורה הקדושה והיה קשה ערף ופשע נגד הקב"ה. פסוק לאחר מכן רואים דבר מענין: "הלה" תגמלו זאת עם נבל ולא חכם". הבאור הפשוט שאומרת התורה, אם המעשים שלכם נגד רצון ה', האם זה מה שמגיע לה? זה התגמול שאתם משלמים לו?

על "עם נבל ולא חכם" יש שני הסברים: האחד הוא נבל, פושע שעשה הרבה צרות, והשני, לא חכם הוא אדם בלי דעת, אדם טפש. "הלא הוא אביב קנה הוא עשן ויכונן" - הקב"ה ברא אותה, הוא נתן לה הכל, איך אתה משיב לו רעה תחת טובה? התורה הקדושה מביאה שני חסרונות בעם ישראל: החסרון הראשון זה נבל והחסרון השני שלא היו חכמים. מה גרוע יותר? נבל או לא חכם? לפי הפשט נבל הרבה יותר חמור ממי שלא חכם. נבל הוא אדם שעושה מעשים לא ישרים, מעשים לא הגונים, לפעמים עושה להכעיס, אבל לא חכם הוא טפש, לא התנהג בחכמה, ודאי שהוא בדרגה חמורה פחות מנבל.

לכאורה צריך להבין. בדרך כלל התורה כותבת מהקל לכבד, אך פה התורה נוהגת הפוך. כשהתורה רוצה לבטא את החסרונות של עם ישראל, היא כותבת מהקבד אל הקל. קדם כל עם נבל, פושע, ואחרי כן יורדת בדרגה, העם הזה לא חכם, העם הזה טפש. למה השני?

כדי להבין את הדברים, נביא משל של החפץ חיים על אדם שהתפרנס מעסק מסוים. הוא עבד פעם בשנה במשך חודש אחד, ומזה היה מתפרנס כל השנה כלה. הוא היה מחכה לאותו חודש, מכין את עצמו, וכשהגיע מגיע החדש הוא היה מתאמץ ופועל כמה שהוא יכול, היה עושה השתדלות כדי שאחר כך יחיה ברוח כל השנה. שנה אחת לפני שהגיע אותו החדש, חלה האדם במחלה קשה מאד והיה צריך לשכב במטה ולקחת תרופות יקרות מאד. לא הייתה לו ברירה. הוא קנה את כל התרופות במחיר יקר מאד, והתחיל לטול אותן.

בני המשפחה שלו הרגישו שהוא בצער עמוק ובאו לעודד אותו. הם אמרו לו: "למה אתה דואג למה אתה בצער? נכון ששלמת הרבה על התרופות, אבל בסוף אתה תבריא בזכותך, וההשקעה הזאת שוה את זה. החיים חשובים יותר מהכל ואתה מקבל אותם בחזרה". אמר להם: "טפשים, לא הבנתם למה אני מצטער. אנחנו נמצאים עכשיו בחודש שבו אני עובד ומפרנס את כל בני משפחתי לשנה שלמה. אתם שואלים אותי למה אני בצער? אני לא דואג על התרופות ועל המחיר ששלמתי עליהן, אני דואג שכל השנה לא תהיה לי פרנסה לי ולבני ביתי! על זה אני בוכה".

אומר החפץ חיים שאדם יגיע אחרי מאה ועשרים לעולם שכלו

המשך

בעמוד 3 >>

ע"פ לוח "אור החיים" לפי זמני ירושלים

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:05	19:15	20:00

העלון מוקדש לעילוי נשמתו של המקובל הקדוש והטהור רבי רחמים עטייה בן גמילה זצוק"ל וכן לע"נ אשת חבר הרבנית שושנה בת פרוחה ע"ה תנצב"ה

ימים של שנה שלמה

אמר הרה"ג, ר' בניהו שמואלי שליט"א, ראש ישיבת 'המקובלים' כי רבו, הרב יהודה צדקה זצ"ל אמר להם כי הערובה להצלחה במשפט, הוא לחפש במה אתה לא בסדר, לעשות חשבון נפש ולקבל על עצמך להשתנות בדבר אחד קטן, ולא גדול מידי. ודבר זה יליץ עליו זכות רבה ביום הדין, ויזכהו לשכר אין קץ בעולם הבא.

אנו נמצאים ביומיים הכי גורלים וחשובים בשנה - עשרת ימי תשובה, שהם תחילת כל השנה כולה. חז"ל אומרים לנו (עירובין מג) כי "גופא - בתר רישא גריר" - פירוש, כל הגוף כולו נגרר אחר הראש. אם הראש מרגיש טוב - כל הגוף מרגיש כך, ואם חלילה אדם סובל מכאבים ולחץ בראש - כל הגוף אינו יכול לתפקד. ומדוע? לפי שהראש הוא מלך המשפיע על כל האיברים. על כן, כל התנהגות, תחושה ודיבור בימים עלו

ת המעשה הבא סיפר מגיד המישרים הרב דוד קלצקין שליט"א: היה זה בשנת התשע"ח (לפני 9 שנים), בלשכתו של יהודי נכבד, בורר מפורסם, העוסק בפתרון סכסוכים ומחלוקות בין בני משפחה ושותפים לעסק, על סכומים של מיליונים. במקצוע כזה, שמו הטוב של הבורר, הוא הערך החשוב ביותר, וכל טענה עליו, יכולה לסכן לו את כל הקריירה.

והנה, ביום בהיר, הגיעו אליו למשרד שני אנשי עסקים, מיליונרים ידועים, כאשר כל אחד מהם מלווה בעורך דין בכיר עקב ויכוח ממוני שיש ביניהם. הסכום עליו הם רבים הינו 10 מיליון דולר! הם הגיעו לדיונים ארוכים, ולאחר שעבר הבורר על כל החומר בדקדוק רב, הוא הורה כי עד יום שישי הקרוב הוא יפסוק את הדין. אצל אנשי עסקים, ובפרט במצבים של בוררות, עמידה בזמנים היא הוכחה מספר אחת על רצינות ומקצוענות, ולכן הבורר עשה הכל בכדי לעמוד ביעד.

והנה, באותו יום שישי בבוקר, ישב הבורר במשרדו, ועבר על הפסק שוב ושוב, כשהוא מלטש אותו בצורה מקצועית ויפה. הוא הרגיש סיפוק ושמחה כי הצליח להכריע בצורה מוצלחת ומקצועית, וכל שנותר כעת הוא רק לשלוח את מסמך הפסיקה להדפסה בכמה עותקים, ומכאן יהפוך הפסק להכרעה ממשית שתחייב את המיליונר הנתבע בסכום של 10 מיליון דולרים.

אלא, שלפתע, אירעה תקלה במדפסת, והיא לא הדפיסה. הוא ניסה לפתוח את המדפסת ולסדר אותה לבד, אך ללא הצלחה. הוא הבטיח להדפיס ולפרסם היום את הפסק, אך יש לו בעיה אחת: השעה היתה עוד רגע חצות יום, והוא למד לאחרונה את דברי השו"ע (סימן רנ"א), כי אסור לעשות מלאכה ביום שישי מזמן המנחה ולמעלה, וכל העושה מלאכה מזמן זה - אינו רואה סימן ברכה. ולכן, הוא קיבל על עצמו בקבלה לעשות רצון ה', ולא לעבוד בשום פנים ואופן אחר חצות יום שישי.

כבר כמה פעמים שהיה לו ניסיון בכך, אך ניסיון כמו זה, שלא לפרסם פסק - זה ניסיון באמת גדול, ודבר שיכול לפגוע מאד בשמו הטוב. הרי הוא יכול להביא איש מקצוע לטפל במדפסת תוך כמה דקות, או לקנות חדשה, אך שעת חצות כבר הגיעה וקבלה זו קבלה. התחוללה בו מלחמה פנימית: האם להיות נאמן לקבלה לכבוד ה' ולהסתכן בפגיעה בשמו, או 'לעגל' פינות ולא לעמוד בקבלה הפעם, ולהמשיך להיות בעל שם מכובד. עד שלבסוף החליט - אני עם ה'! לא אדפיס את הפסק היום. אדחה אותו לראשונה, ליום ראשון, ויהי מה. הוא יצא מהמשרד בהרגשת סיפוק, שהלך עם בורא עולם, המנהל את הכל לבדו.

והנה, ביום ראשון בבוקר קיבל הבורר טלפון בהול. היה זה העורך-דין שייצג את המיליונר שהפסיד 10 מיליון בבוררות. הבורר מיד התנצל והסביר כי אירעה לו תקלה ביום שישי, וכי כעת הוא ידפיס את הפסק וישלח לשני הצדדים. אולם, עורך הדין ניסה לעצור את שטף דיבורו ואמר לו: "התקשרתי לספר לך שהמיליונר הזה נפטר בשבת האחרונה מדום לב!". הוא היה יהודי צעיר שלא סבל מדברים מסוימים.

באותו רגע הרגיש הבורר רעד בכל גופו, והבין את הנס העצם שאירע לו. אם היה מתעכב במשרד ומוציא את הפסק ביום שישי ושולח אותו לצדדים, ואח"כ היה מקבל הנתבע את הדום לב, ברור וידוע כי בני משפחתו של הנפטר היו תובעים את הבורר ומאשימים אותו שהמקרה הזה אירע בעקבות הפסק שלו, שחייבו לשלם סכום רב, וליבו לא עמד בכך. ובמצב כזה, הגם אם היה זוכה במשפט שכזה, הרי ששמו הטוב היה נמחק לחלוטין, והוא היה מאבד את מקור פרנסתו.

בזכות הקבלה 'הקטנה' שלא לעבוד אחר חצות יום שישי - זכה להמשיך להרוויח במקור הכנסתו המבורך. שעת ניסיון היא דבר גדול שמשלמים עליה הרבה בשמיים. "דרשו ה' בהמצאו, קראוהו בהיותו קרוב" - אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים. שגם אם לא זכית לנצל את חודש אלול כראוי, ולא הספקת לעשות חשבון נפש ולהתחזק בדבר אחד שאתה נופל לו, כעת ה' קרוב יותר מכל השנה, והתשובה והצעקה יפה ומתקבלת מידי. כל החיים שלנו תלויים בדבר, וה' ברחמיו נותן לנו עוד הארכה לתקן ולשוב בתשובה, רגע לפני שהפתקים נשלחים!

התחוללה בו מלחמה פנימית: האם להיות נאמן לקבלה לכבוד ה' ולהסתכן בפגיעה בשמו, או 'לעגל' פינות ולא לעמוד בקבלה הפעם, ולהמשיך להיות בעל שם מכובד...

משפיעים מאד על כל ההתנהגות וההרגשה במשך השנה. הגמרא בברכות (יח) מספרת על חסיד אחד שנתן לעני מטבע דינר, שעות ספורות לפני ראש השנה. הדבר לא מצא חן בעיני אשתו, שהחלה להקניט אותו. "אתה לא מתבייש?!... מה אתה מפזר לי את כל הכספים בבית, הרי כעת תקופת החגים, ואני צריכה גם לערוך קניות", כך החלה לצעוק עליו והאווירה בבית נעשתה עכורה. הבעל שהרגיש כי המתח בבית גדל, החליט הוא לברוח מהמחלוקת ומהניסיון. הוא שתק ולא הגיב, ויצא מהבית אל... בית הקברות!

המהרש"א הקדוש מגלה כי הוא בחר דוקא במקום זה שאין אנשים, כי אם ילך לבית של חברו, ישאלוהו מדוע הוא אינו בביתו, ובכך יצא שם רע על אשתו, על כן העדיף לסבול ולהיות בבית הקברות, ובלבד שלא יפגע באשתו ויצא עליה שם רע. בשמיים התפעלו מכך שלא השיב לאשתו ומנע מריבה בראש השנה, והחליטו לשלם לו שכר רב. בזמן שהותו בבית הקברות הוא שומע שתי נשמות שמגלות כי הם רואות בשמיים שכל מי שישקיע בתאריך מסוים בתבואה - ירוויח. באותה שנה כל העולם הפסיד, ורק הוא שעשה כעצת הנשמות - הרוויח והתעשר עושר רב. כך עשה כמה שנים.

מלמדת אותנו כאן הגמרא על מעלתו ומעשהו הנאצל של אותו חסיד שעשה הכל כדי שלא להיות בצער ובמריבה בראש השנה. הוא היה מוכן להקריב בשביל השלום, עד כדי שהייה של יומיים בבית הקברות! לא נעים כלל לשהות במקום שכזה, אך בשביל שלא לפגוע ביום הגדול של ראש השנה - שווה הכל. ומה משלם הקב"ה על כך?... שזכה להתעשר בעושר רב, לפי שכל המביא שלום לביתו - זוכה להתעשר, שנאמר: "השם גבולך שלום - חלב חטים ישיבעך". ראו עד כמה מעשה קטן או קבלה קטנה בימים אלו יכולים להשפיע נוראות על כל אחד ואחד, וכך יעשה כל אחד ואפילו חשבון נפש וקבלה טובה בדבר קטן, יכולים להשפיע על גור הדין כולו, וגם אם נגזר חלילה לא לטובה, קבלה בימים אלו מסוגלת להפוך את גור הדין עד יום הכיפורים הבעל"ט (טוב לחסות בה)

לע"פ רפאל פואה בן רוזה ז"ל

לע"פ הרבנית חסיה ליליאן בת סוליקה ע"ה

לע"פ ישראל בן חביבה ז"ל

לע"פ רחל בת שושנה ע"ה

לע"פ יצחק שם טוב בן שרה ז"ל

לע"פ שאול חי בן מרים ז"ל

לע"פ הרב אשר בן מרים ז"ל

היה זול. המצב פאב לו מאד. הוא הקריב, מסר שעורים, למה הוא שונה משאר אחיו? למה שהוא לא יגור בירושלים? הוא ידע שהוא עשה את זה בשביל הקב"ה והוא לא ישכח אותו. חזש לפני החתונה הם החלו לברך על דירה. הוא השלים עם זה שהוא לא יגור בירושלים, אבל היה לו בטחון בקב"ה והוא לא סגר על אף דירה.

שבועים לפני החתונה התקשרה אליו האשה שבביתה היה מוסר את השעור ובקשה ממנו להגיע אליה, כי היא רוצה לומר לו משהו. הוא הגיע והיא ספרה לו את הסוד שלה: "תדע לך שאני בת של מפקד נאצי שהרג מיליוני יהודים. נהרדתי מהמעשים של אבא שלי, לא יכלתי לראות אותם והחלטתי שאני בורחת ממנו ומתגירת. ברוך ה' התגירתי וקניתי דירה ברחביה מהכסף של אבא שלי. לפני כמה שנים החלטתי שכדי שתהיה לי כפרה גמורה על מה שאבא שלי עשה, אני אתן את הדירה שלי לבן ישיבה. פתאם השבוע חשבתי עליך. אתה מסרתי פה שעור בחנם במשך שש שנים, לך זה מגיע. אני מודיעה לך שאני נותנת לך את הדירה שלי חנם אין כסף". היא הביאה עורך דין באותו מעמד והם חתמו ביניהם חוזה שהדירה עוברת לרשותו של הבחור. פלאים, הוא התחתן בשמחה וקבל דירה ברחביה, ששנה הרבה יותר ממה שהאחים שלו קבלו. הוא הבין דבר אחד, הוא פתח פתח לקב"ה, והקב"ה אמר אם פתחת, תקבל. זה מה שצריך לעשות, לפתח את הלב, לפתח את היד, את מה שאפשר לפתח, לפתח את הפה, ללמד תורה ולעשות מעשים טובים. אם נפתח לו פתח הקב"ה יכול יהיה להכניס לתוכו הרבה ולהעניק לנו שפע רב. זה מה שאנחנו מבקשים, שיהיה לנו ישוב הדעת כדי שנוכל ללמד תורה. בעזרת ה' נשתדל לנצל את הימים שנשארו לנו, ימים יקרים, וננצל אותם להתכונן ליום הגדול. שנזכה בעז"ה לשפע הגדול, נזכה כל עם ישראל לכתיבה טובה, לחתימה טובה, לבשורות טובות וגזרות טובות אמן ואמן.

ברכת שבת שלום וגמר חתימה טובה, הרב אברהם עטיה

ב'. הוא לא יכול היה להשלים עם זה. יום אחד הוא יצא מהישיבה והלך ברחוב בלי לדעת לאן. הוא החליט שהוא עוזב את הישיבה, מעדיף להכנס לבית מדרש רגיל וללמד שם לבד. לאחר זמן מה הוא התישב על ספסל ברחוב והיה מדקא ובצער גדול. הוא חשב על הכל והחליט שאם הוא לא ממשיך בישיבה אז חלילה ילך לעבד וזהו. לפני שהוא קם מהספסל עם החליטה, הוא אמר לעצמו שאולי הקב"ה שם אותו בישיבה הזאת כי הוא יכול להצליח שם. עלתה לו מחשבה חדשה לראש, והוא אמר לעצמו שהוא חוזר לישיבה ומנסה שוב במשך שבוע. אם טוב לו הוא ימשיך, ואם לא, הוא פורש לגמרי.

קצת לפני הכניסה לישיבה הוא פגש אשה ששאלה אותו אם הוא בחור שלומד בישיבה. הוא ענה שכן, והיא אמרה לו שהיא רוצה לבקש ממנו טובה. היא גרה ליד הישיבה בשכונת רחביה, ורוצה לעשות אצלה שעור בבית בכל שבת. היא מחפשת מישהו שימסר שעור בפרקי אבות, הוא יכול לעשות את זה? הוא הסכים בשמחה. הם קבעו להפגש בשבת, בשעה שתים עשרה בצהריים. התאספו בביתה כמה אנשים מבגרים והוא מסר שעור קצר בפרקי אבות.

בשבת לאחר מכן הוא מסר שוב, והפעם הם בקשו שיידבר אתם גם על פרשת שבוע. בשבת השלישית אמרו לו שהם נהנים מאד, ובקשו שימסר גם קצת חדושים. לאט לאט השעור גדל והתרחב, ונוספו אנשים נוספים שבאו לשמע אותו. ודאי שהוא המשיך ללמד באותה ישיבה, הוא היה חיב להשאר באזור. הוא קבל חשק טוב בלמוד, וברוך ה' בסיעתא דשמיא היתה לו הצלחה גדולה מאד. הוא המשיך ללמד בישיבה והיה אחד התלמידים המצליחים בה והמשיך למסר את השעורים בשבת.

כשהגיע לגיל שדוכים, האחים שלו שלמדו באותה ישיבה מצליחת, זכו כלם לקבל דירה בירושלים. לו עצמו הציעו בשדוך בחורה נפלאה ממשפחה מיוחדת. הם סגרו ביניהם, אבל למשפחת הכלה לא היה כסף לתת, והם נאלצו לחפש דירה בדימונה, שם

אחרית הימים

המלחמה האחרונה (נ"ז) – היסטוריה של היסטוריה

בסדרת המאמרים על ארבעת הגלויות, אנחנו באמצע ניתוח המדרש (ב"ר ט"ז, ד') המרתק על הנהר היוצא מעדן ונעשה לארבעה ראשים, שעליהם דרשו חז"ל, שהם נמשלו לארבעת המלכויות. ביארנו את מלכויות בבל הברברית, פרס הנחשושית ויוון החברתית, כל אחת בדרכה ואמונתה מחפשת לאבד את אומתנו עם אמונתה.

נמשיך: "ר' הונא בשם ר' אחא אמר: כל המלכויות נקראו על שם אשור". מה הקשר אשור כאן? אלא, שהמדרש מתייחס להמשך הפסוק, בנקודה של נהר החידקל, שעליו נאמר - "הוא ההולך קדמת אשור", ואגב שהגיע המדרש לאשור, דורשים חז"ל כעין לשון נופלת הלשון - "ע"ש שהם מתעשרות מירשאל" (=רמז לעושר בחילוף א' בע').

אך מעניין לשאול, שהלא המדרש מדבר על נהר אחד, הנמשל למלכות יון, ולכאורה היה צריך לומר על פי פשט הפסוק "הוא ההולך קדמת אשור" - דהיינו חידקל בלבד, את המילים "יון נקראת על שם אשור, על שהיא מתעשרת מירשאל", איך הגענו לבלב פרס ומדי ואדום (שטרם ביארנו) שגם הן מתעשרות מירשאל אם המשך הפסוק הולך רק על יון?

אלא, שהדבר ברור ופשוט! וכי צריך פסוק בשביל להוכיח את המציאות הזו שכל המלכויות התעשרו מישראל? נכון שבעיקרון הפסוק מדבר על יון שנמשלה לנהר החידקל שהולך קדמת אשור, אך המציאות היא שזה מה שקרה בפועל אף אצל כול! ובפועל כל המלכויות התעשרו מישראל, וכמו שמבואר בהמשך המדרש: "אמר רבי יוסי בר חנינא: כל המלכויות נקראו על שם ינוה, על שם שהם מתנאות מישראל. אמר רבי יוסי בר רבי חלפתא: כל המלכויות נקראו על שם מצרים, על שם שהם מצירות לישראל".

על דפי ההיסטוריה נחקק שכל האומות כולן התעשרו, התנאו והצרו לעם הקודש, ולא רק יון. ועל כן, לעתיד לבוא כולן ישתו מכוס התרעלה כשיעור חזון אי"ש. למה? כי את שפע הכח שהם קיבלו - ניצלו לרעה כנגד ישראל. ולא זו בלבד, חז"ל מלמדים כאן שהשעבוד איננו מסתכם בעצם הרדיפה והגזירות. המלכויות בנו את עוצמתן,

**וגם בגלות הערב רב
האחרונה, אנחנו
נתקלים בדפוס
אשור, ינוה ומצרים
מתוך אידיאל
אוטו-אנטישמי של
שנאת אחים**

את יוקרתן ואת פארן גם מתוך מה שנטלו מישראל. ממונם של ישראל, כוח עבודתם, כישורונם ולעיתים אף חייהם עצמם, הפכו לחלק מן הבניין של אותן אימפריות. זו משמעות עמוקה בשלושת הלשונות שבמדרש: "מתעשרות", "מתנאות" ו"מצירות". תחילה הן נוטלות מישראל ומתעשרות; לאחר מכן הן משתמשות במה שנטלו כדי להתנאות ולהציג את עצמן כתרבות נאורה, חזקה ומפוארת; ולבסוף, דווקא מתוך אותה עוצמה, הן שבות ומצירות לישראל ומבזות אותם.

והנה מתגלה כאן האירוניה הגדולה של ההיסטוריה: העם שאותו ביקשו להשפיל, הוא עצמו נעשה במידה רבה מקור לשגשוג; העם שאותו הגדירו כחסר ערך, תרם בכפייה לבניין; והעם שאותו ניסו למחוק, נשאר עומד גם לאחר שאותן מלכויות עצמן עברו מן העולם.

מכאן גם מובן מדוע החשבון העתידי איננו רק על עצם הצער שגרמו לישראל, אלא גם על השימוש שעשו בשפע שניתן להן מן השמים. מלכות מקבלת כוח כדי לקיים סדר בעולם, לעשות משפט ולהיטיב עם יושביו. כאשר היא הופכת את הכוח הזה לכלי של גזל, השפלה ושעבוד, היא מועלת בשליחותה.

וזהו אולי עומק דברי המדרש: אשור, ינוה ומצרים אינם רק שמות גאוגרפיים, אלא הם סמל אידאולוגי של דפוס החזון בכל הגלויות. השמות משתנים, המלכויות מתחלפות, הדגלים נופלים וקמים אחרים תחתיהם - אך היחס לישראל חוזר שוב ושוב.

וגם בגלות הערב רב האחרונה, אנחנו נתקלים בדפוס אשור, ינוה ומצרים מתוך אידיאל אוטו-אנטישמי של שנאת אחים. עם ישראל הירא את דבר ה' נאנק תחת הגזירות המתחדשות, אך כשם שהדפוס חוזר בגלות, כך גם סופו קבוע: המלכות חולפת, וישראל נשארים. אל ייאוש, תחזיקו חזק בחבלי המשיח, הגאולה בפתח!

הרב עמרם טובי הי"ו
שאלות ובקשת מאמרים קודמים ניתן לשלוח מייל:
otubon1@gmail.com
לשמיעת השיעורים בקול הלשון - חייגו 03-6171111, הקישו *7 ואז 956363

הופיע כרך חדש בסדרת הספרים:

בית לוי חתונה

על המועדים ופרשיות השבוע

• ניתן לרכוש את כל הסדרה •

להשיג ברשת החנויות המובחרות - יפה נוף!
ואצלנו - פרטים בתחתית המודעה

וורטים נדירים • מהלכים מאלפים • סיפורים מחזקים
סדרת הספרים שכבשה בשיחותיה רבנים ודרשנים רבים!

משיחותיו של
הרה"ג **אברהם עטייה** שליט"א
רב קהילת בית לוי בבית וגן
הספר ערוך בשפה השווה לכל נפש,
אברכים ובעלי בתים, מגידי שיעורים ועוד

חלק אי קיים
במהדורה מיוחדת
לדוברי השפה
הצרפתית

ניתן להשיג אצל המחבר: 0585664447 | 0586664447 | 0505340701
| במייל ravattia@gmail.com | בבית הכנסת בית לוי רח' יוסף חכמי 48

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות של "יפה נוף" ברחבי הארץ

YEFE.CO.IL // 1-599-581-581 // משלוחים בכל רחבי הארץ

כמידי שנה תתקיים אמירת סליחות בכל המניינים כדלהלן:

מנין א'	סליחות	4:30	בהיל ביה"כ	שחרית	"נץ החמה" בהיל ביה"כ
מנין ב'	סליחות	5:30	בקותת הכולל	שחרית	6:20 "הודו" בקומת הכולל
מנין ג'	סליחות	6:10	במפרסת	שחרית	7:00 "הודו" בהיל ביה"כ
מנין ד'	סליחות	חצות הלילה פרטים בתחתית המודעה		שחרית	8:10 "הודו" בהיל ביה"כ

מנין סליחות נוסף בכל לילה

10 דק' לפני חצות הלילה
(00:30 בקירוב, ויעבור ה' בנקודת חצות בדיוק)

סליחות
בבית הכנסת "בית לוי"

"בן אדם מה לך
נרדם קום קרא
בתחנונים"

הציבור היקר
מוזמן להשתתף
ולהתחנן לרחמי
שמים.
שיתקבלו
תפילותינו
ברצון!

לתרומה לעלון לזיכוי הרבים, וכן להקדשות לרפואה להצלחה ולע"נ: 02-9664455
לקבלת העלון למייל ולכל נושאי העלון, יש לשלוח מייל לכתובת: ALON.BEITLEVY@GMAIL.COM